

**INFORMACJA**

**KOMISARZA WYBORCZEGO W BIELSKU-BIAŁEJ III**

**o uprawnieniach wyborców niepełnosprawnych, wyborców podlegających obowiązkowej kwarantannie, izolacji lub izolacji w warunkach domowych oraz wyborców, którzy najpóźniej w dniu głosowania kończą 60 lat, w wyborach uzupełniających do Rady Gminy Krzyżanowice w okręgu wyborczym nr 11, zarządzonych na dzień 18 października 2026 r.**

Komisarz Wyborczy w Bielsku-Białej III informuje o uprawnieniach wyborców niepełnosprawnych, wyborców podlegających obowiązkowej kwarantannie, izolacji lub izolacji w warunkach domowych oraz wyborców, którzy najpóźniej w dniu głosowania kończą 60 lat, przewidzianych w przepisach ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. - Kodeks wyborczy (Dz. U. z 2025 r. poz. 365 i 1792 oraz z 2026 r. poz. 178).

Ilekcroć w niniejszej informacji jest mowa o wójcie, należy przez to rozumieć także burmistrza albo prezydenta miasta, a przez urząd gminy - odpowiednio urząd miejski albo urząd miasta.

**Należy pamiętać, że o dotrzymaniu terminów, o których mowa w niniejszej informacji, decyduje otrzymanie wniosku, zgłoszenia albo oświadczenia przez właściwy organ, a nie data jego nadania. Czynności wyborcze wykonuje się w godzinach urzędowania właściwego organu, chyba że Kodeks wyborczy stanowi inaczej.**

**I. Prawo do uzyskiwania informacji o wyborach**

Wyborca niepełnosprawny lub wyborca, który najpóźniej w dniu głosowania kończy 60 lat, ujęty w Centralnym Rejestrze Wyborców w obwodzie głosowania właściwym dla adresu zameldowania na pobyt stały lub adresu stałego zamieszkania, ma prawo do uzyskiwania informacji o:

- 1) właściwym dla siebie okręgu wyborczym i obwodzie głosowania;
- 2) lokalach obwodowych komisji wyborczych znajdujących się najbliżej miejsca zamieszkania wyborcy, w tym o lokalach dostosowanych do potrzeb wyborców niepełnosprawnych;
- 3) warunkach ujęcia w spisie wyborców w obwodzie głosowania, w którym znajduje się lokal dostosowany do potrzeb wyborców niepełnosprawnych;
- 4) warunkach bezpłatnego transportu do lokalu wyborczego i transportu powrotnego;
- 5) terminie wyborów oraz godzinach głosowania;
- 6) komitetach wyborczych biorących udział w wyborach oraz zarejestrowanych listach kandydatów i kandydatach;
- 7) warunkach oraz formach głosowania.

Informacje te przekazuje wójt albo upoważniony przez niego pracownik urzędu gminy, w godzinach pracy urzędu, w tym telefonicznie, lub w drukowanych materiałach informacyjnych przesyłanych na wniosek wyborcy, w tym w formie elektronicznej. Informacje są przekazywane po podaniu przez wyborcę nazwiska, imienia (imion) oraz adresu stałego zamieszkania.

Informacje są również udostępniane w Biuletynie Informacji Publicznej właściwej gminy oraz podawane do publicznej wiadomości w sposób zwyczajowo przyjęty w gminie.

## **II. Prawo do bezpłatnego transportu do lokalu wyborczego i transportu powrotnego**

Prawo do bezpłatnego transportu przysługuje:

- 1) wyborcy posiadającemu orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2026 r. poz. 884), w tym także wyborcy posiadającemu orzeczenie organu rentowego o:

- całkowitej niezdolności do pracy i niezdolności do samodzielnej egzystencji,
- niezdolności do samodzielnej egzystencji,
- całkowitej niezdolności do pracy,
- zaliczeniu do I grupy inwalidów,
- zaliczeniu do II grupy inwalidów,

a także osobie o stałej albo długotrwałej niezdolności do pracy w gospodarstwie rolnym, której przysługuje zasiłek pielęgnacyjny;

- 2) wyborcy, który najpóźniej w dniu głosowania kończy 60 lat.

Prawo to obejmuje transport:

- 1) z miejsca zamieszkania, pod którym wyborca jest ujęty w spisie wyborców, albo z miejsca wskazanego we wniosku o zmianę miejsca głosowania, do lokalu wyborczego właściwego dla obwodu głosowania, w którego spisie wyborców wyborca jest ujęty;
- 2) z lokalu wyborczego do miejsca, w którym wyborca rozpoczął podróż, zwany dalej „transportem powrotnym”.

Transport zapewnia wójt, jeżeli w dniu wyborów w gminie nie funkcjonuje gminny przewóz pasażerski w rozumieniu przepisów o publicznym transporcie zbiorowym. Wyborcy, którego stan zdrowia nie pozwala na samodzielną podróż, może towarzyszyć opiekun.

Zamiar skorzystania z transportu do lokalu wyborczego lub transportu powrotnego należy zgłosić wójtowi najpóźniej do 13. dnia przed dniem wyborów.

Zgłoszenie może być dokonane ustnie, pisemnie lub w formie elektronicznej. Należy w nim podać nazwisko i imię (imiona), numer PESEL wyborcy oraz opiekuna, jeżeli ma towarzyszyć wyborcy, miejsce zamieszkania albo inne miejsce rozpoczęcia transportu, informację o zamiarze skorzystania

z transportu powrotnego, oznaczenie wyborów oraz numer telefonu lub adres poczty elektronicznej wyborcy, o ile je posiada. Wyborca, którego stan zdrowia nie pozwala na samodzielną podróż, oświadcza o tym w zgłoszeniu. Wyborca niepełnosprawny oświadcza także o orzecznym stopniu niepełnosprawności i okresie ważności orzeczenia.

Wójt informuje wyborcę o godzinie transportu do lokalu najpóźniej w 3. dniu przed dniem wyborów.

Wyborca może wycofać zgłoszenie albo zrezygnować wyłącznie z transportu powrotnego najpóźniej na 2 dni przed dniem wyborów. Wycofanie zgłoszenia albo rezygnacja z transportu powrotnego mogą być dokonane ustnie, pisemnie lub w formie elektronicznej.

### **III. Prawo do głosowania korespondencyjnego**

Głosować korespondencyjnie mogą:

- 1) wyborcy posiadający orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności albo równoważne orzeczenie, o którym mowa w części II niniejszej informacji;
- 2) wyborcy, którzy najpóźniej w dniu głosowania kończą 60 lat;
- 3) wyborcy podlegający w dniu głosowania obowiązkowej kwarantannie, izolacji lub izolacji w warunkach domowych.

Głosować korespondencyjnie można wyłącznie w kraju.

Zamiar głosowania korespondencyjnego należy zgłosić właściwemu komisarzowi wyborczemu:

- 1) najpóźniej do 13. dnia przed dniem wyborów - w przypadku wyborcy niepełnosprawnego oraz wyborcy, który najpóźniej w dniu głosowania kończy 60 lat;
- 2) najpóźniej do 5. dnia przed dniem wyborów - w przypadku wyborcy podlegającego w dniu głosowania obowiązkowej kwarantannie, izolacji lub izolacji w warunkach domowych;
- 3) najpóźniej do 2. dnia przed dniem wyborów - w przypadku wyborcy, który rozpoczął podleganie obowiązkowej kwarantannie, izolacji lub izolacji w warunkach domowych po upływie terminu wskazanego w pkt 2.

Zgłoszenia przyjmuje właściwy komisarz wyborczy za pośrednictwem obsługującej go delegatury Krajowego Biura Wyborczego, w godzinach jej urzędowania.

Zgłoszenie może być dokonane:

- 1) ustnie;
- 2) na piśmie utrwalonym w postaci:
  - papierowej, opatrzoną własnoręcznym podpisem,
  - elektronicznej, opatrzoną kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym, przy użyciu usługi elektronicznej udostępnionej przez ministra właściwego do spraw informatyzacji, po uwierzytelnieniu wyborcy;

3) telefonicznie - wyłącznie w przypadku wyborcy niepełnosprawnego oraz wyborcy podlegającego w dniu głosowania obowiązkowej kwarantannie, izolacji lub izolacji w warunkach domowych.

W zgłoszeniu podaje się nazwisko i imię (imiona), numer PESEL, oznaczenie wyborów oraz adres, na który ma zostać wysłany pakiet wyborczy.

Wyborca korzystający z uprawnienia z tytułu niepełnosprawności dołącza do zgłoszenia kopię aktualnego orzeczenia o ustaleniu stopnia niepełnosprawności. Jeżeli zgłoszenia dokonano ustnie lub telefonicznie, kopię orzeczenia należy przekazać właściwemu komisarzowi wyborczemu albo za pośrednictwem urzędu gminy.

Wyborca niepełnosprawny może zażądać dołączenia do pakietu wyborczego nakładki na kartę do głosowania sporządzonej w alfabecie Braille'a. Może również podać adres poczty elektronicznej lub numer telefonu komórkowego oraz wyrazić zgodę na przekazanie tych danych do rejestru danych kontaktowych osób fizycznych.

Wyborca głosujący korespondencyjnie zostanie ujęty w spisie wyborców w obwodzie głosowania właściwym dla jego adresu zameldowania na pobyt stały lub adresu stałego zamieszkania, zgodnie z danymi zawartymi w Centralnym Rejestrze Wyborców.

Wyborca niepełnosprawny oraz wyborca, który najpóźniej w dniu głosowania kończy 60 lat, otrzyma pakiet wyborczy nie później niż 6 dni przed dniem wyborów. Wyborca podlegający w dniu głosowania obowiązkowej kwarantannie, izolacji lub izolacji w warunkach domowych otrzyma pakiet wyborczy nie później niż 2 dni przed dniem wyborów.

Pakiet wyborczy zostanie doręczony za pośrednictwem operatora wyznaczonego wyłącznie do rąk własnych wyborcy, po okazaniu dokumentu potwierdzającego tożsamość i pisemnym pokwitowaniu odbioru. Jeżeli wyborca nie może potwierdzić odbioru, doręczający stwierdza datę doręczenia, wskazuje osobę odbierającą pakiet i przyczynę braku jej podpisu.

W przypadku nieobecności wyborcy pod wskazanym adresem doręczający pozostawia zawiadomienie o terminie powtórnego doręczenia w oddawczej skrzynce pocztowej albo, gdy nie jest to możliwe, na drzwiach mieszkania. Powtórne doręczenie następuje nie później niż następnego dnia.

W skład pakietu wyborczego wchodzi:

- 1) koperta zwrotna;
- 2) karta do głosowania;
- 3) koperta na kartę do głosowania;
- 4) instrukcja głosowania korespondencyjnego;
- 5) oświadczenie o osobistym i tajnym oddaniu głosu;
- 6) nakładka na kartę do głosowania sporządzona w alfabecie Braille'a - jeżeli wyborca niepełnosprawny zażądał jej przesłania.

Po oddaniu głosu kartę do głosowania należy umieścić w kopercie oznaczonej „Koperta na kartę do głosowania” i kopertę tę zakleić.

**Niezaklejenie koperty spowoduje, że znajdująca się w niej karta nie zostanie uwzględniona przy ustalaniu wyników głosowania.**

Zaklejoną kopertę na kartę do głosowania należy włożyć do koperty zwrotnej zaadresowanej do właściwej obwodowej komisji wyborczej. Następnie na oświadczeniu o osobistym i tajnym oddaniu głosu należy wpisać miejscowość i datę jego sporządzenia oraz własnoręcznie je podpisać. Oświadczenie wkłada się do koperty zwrotnej.

**Niewłożenie oświadczenia do koperty zwrotnej lub niepodpisanie go spowoduje, że karta do głosowania nie zostanie uwzględniona przy ustalaniu wyników głosowania.**

Kopertę zwrotną zawierającą zaklejoną kopertę z kartą do głosowania oraz podpisane oświadczenie należy zakleić.

Wyborca niepełnosprawny oraz wyborca, który najpóźniej w dniu głosowania kończy 60 lat, może przekazać kopertę zwrotną przedstawicielowi operatora wyznaczonego:

- 1) pod adresem wskazanym przez wyborcę - najpóźniej w dniu wyborów, jeżeli przy doręczeniu pakietu wyborczego wyborca zgłosił potrzebę odbioru koperty zwrotnej;
- 2) w placówce operatora wyznaczonego położonej na obszarze gminy, w której wyborca jest ujęty w stałym obwodzie głosowania w Centralnym Rejestrze Wyborców - najpóźniej w przedostatnim dniu roboczym poprzedzającym dzień wyborów;
- 3) w dowolnej placówce operatora wyznaczonego - najpóźniej w trzecim dniu roboczym poprzedzającym dzień wyborów.

Wyborca niepełnosprawny oraz wyborca, który najpóźniej w dniu głosowania kończy 60 lat, może również osobiście dostarczyć kopertę zwrotną do właściwej obwodowej komisji wyborczej w dniu wyborów, do czasu zakończenia głosowania.

Od wyborcy podlegającego obowiązkowej kwarantannie, izolacji lub izolacji w warunkach domowych kopertę zwrotną odbiera przedstawiciel operatora wyznaczonego pod adresem doręczenia pakietu wyborczego, najpóźniej w dniu wyborów, z zachowaniem wymaganych środków ostrożności.

Głosowanie korespondencyjne jest wyłączone w obwodach głosowania utworzonych w zakładach leczniczych, domach pomocy społecznej, zakładach karnych, aresztach śledczych i domach studenckich, a także w przypadku udzielenia przez wyborcę pełnomocnictwa do głosowania.

#### **IV. Prawo do głosowania przez pełnomocnika**

Prawo do głosowania przez pełnomocnika mają wyborcy niepełnosprawni, o których mowa w części III niniejszej informacji, oraz wyborcy, którzy najpóźniej w dniu głosowania kończą 60 lat. Głosować przez pełnomocnika można wyłącznie w kraju.

Pełnomocnikiem może być osoba posiadająca prawo wybierania.

Pełnomocnikiem nie może być:

- 1) osoba wchodząca w skład obwodowej komisji wyborczej właściwej dla obwodu głosowania osoby udzielającej pełnomocnictwa;
- 2) mąż zaufania;
- 3) obserwator społeczny;
- 4) osoba kandydująca w wyborach.

Pełnomocnictwo do głosowania można przyjąć od jednej osoby albo od dwóch osób, jeżeli co najmniej jedną z nich jest wstępny, zstępny, małżonek, brat, siostra lub osoba pozostająca w stosunku przysposobienia, opieki lub kurateli w stosunku do pełnomocnika.

Pełnomocnictwa udziela się przed wójtem albo przed innym pracownikiem urzędu gminy upoważnionym przez wójta do sporządzania aktów pełnomocnictwa do głosowania.

Wniosek o sporządzenie aktu pełnomocnictwa do głosowania należy wniesć do wójta najpóźniej w 9. dniu przed dniem wyborów.

Wniosek może być złożony:

- 1) ustnie;
- 2) na piśmie utrwalonym w postaci:
  - papierowej, opatrzonym własnoręcznym podpisem,
  - elektronicznej, opatrzonym kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym, przy użyciu usługi elektronicznej udostępnionej przez ministra właściwego do spraw informatyzacji, po uwierzytelnieniu wyborcy.

We wniosku podaje się nazwisko i imię (imiona), numer PESEL oraz adres zamieszkania wyborcy i osoby, której ma zostać udzielone pełnomocnictwo, a także oznaczenie wyborów. Wyborca może również podać adres poczty elektronicznej lub numer telefonu komórkowego oraz wyrazić zgodę na przekazanie tych danych do rejestru danych kontaktowych osób fizycznych.

Do wniosku należy dołączyć:

- 1) pisemną zgodę osoby mającej być pełnomocnikiem na przyjęcie pełnomocnictwa, zawierającą jej nazwisko, imię (imiona) i adres zamieszkania oraz nazwisko i imię (imiona) osoby udzielającej pełnomocnictwa;

- 2) kopię aktualnego orzeczenia o ustaleniu stopnia niepełnosprawności - jeżeli wyborca korzysta z uprawnienia z tytułu niepełnosprawności.

Akt pełnomocnictwa do głosowania sporządza się w miejscu zamieszkania wyborcy wskazanym we wniosku. Jeżeli wyborca zwróci się o to we wniosku, akt pełnomocnictwa może zostać sporządzony w innym miejscu na obszarze gminy.

Wyborca może cofnąć udzielone pełnomocnictwo przez:

- 1) złożenie wójtowi oświadczenia o cofnięciu pełnomocnictwa najpóźniej na 2 dni przed dniem wyborów, w godzinach pracy urzędu gminy;
- 2) doręczenie oświadczenia właściwej obwodowej komisji wyborczej w dniu głosowania, w godzinach głosowania, pod warunkiem że pełnomocnik nie oddał jeszcze głosu.

Wyborca, który udzielił pełnomocnictwa, może głosować osobiście, jeżeli pełnomocnik nie oddał jeszcze głosu. Osobiste oddanie głosu przez wyborcę powoduje wygaśnięcie pełnomocnictwa.

Głosowanie przez pełnomocnika jest wyłączone w obwodach głosowania utworzonych w zakładach leczniczych, domach pomocy społecznej, zakładach karnych, aresztach śledczych i domach studenckich oraz w przypadku zgłoszenia przez wyborcę zamiaru głosowania korespondencyjnego.

## **V. Głosowanie w wybranym lokalu dostosowanym do potrzeb wyborców niepełnosprawnych**

Wyborca niepełnosprawny może głosować w lokalu wyborczym właściwym dla jego miejsca zamieszkania. Jeżeli lokal ten nie jest dostosowany do potrzeb wyborców niepełnosprawnych, wyborca może złożyć wniosek o zmianę miejsca głosowania i wybrać lokal dostosowany do ich potrzeb.

W wyborach do rady gminy wniosek może dotyczyć wyłącznie lokalu obwodowej komisji wyborczej dostosowanego do potrzeb wyborców niepełnosprawnych, położonego w okręgu wyborczym właściwym dla adresu zameldowania na pobyt stały lub adresu stałego zamieszkania wyborcy. Jedynie w przypadku, gdy w tym okręgu wyborczym nie ma takiego lokalu, wniosek może dotyczyć lokalu dostosowanego do potrzeb wyborców niepełnosprawnych położonego w innym okręgu wyborczym.

Wniosek o zmianę miejsca głosowania można złożyć w okresie od 44. dnia przed dniem wyborów do 3. dnia przed dniem wyborów:

- 1) na piśmie utrwalonym w postaci papierowej, opatrzonym własnoręcznym podpisem - w urzędzie gminy;
- 2) na piśmie utrwalonym w postaci elektronicznej, opatrzonym kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym - przy użyciu usługi

elektronicznej udostępnionej przez ministra właściwego do spraw informatyzacji, po uwierzytelnieniu wyborcy.

Wniosek powinien zawierać nazwisko, imię (imiona), obywatelstwo, numer PESEL oraz adres przebywania w dniu wyborów.

Złożenie wniosku skutkuje ujęciem wyborcy w spisie wyborców w wybranym obwodzie głosowania i skreśleniem go ze spisu w stałym obwodzie głosowania właściwym dla adresu zameldowania na pobyt stały lub adresu stałego zamieszkania.

Informacja o numerach i granicach obwodów głosowania, siedzibach obwodowych komisji wyborczych oraz lokalach dostosowanych do potrzeb wyborców niepełnosprawnych jest podawana do publicznej wiadomości w obwieszczeniu wójta oraz udostępniana w Biuletynie Informacji Publicznej najpóźniej w 30. dniu przed dniem wyborów.

## **VI. Głosowanie przy użyciu nakładki na kartę do głosowania sporządzonej w alfabecie Braille’a**

Wyborca niepełnosprawny może głosować w lokalu wyborczym przy użyciu nakładki na kartę do głosowania sporządzonej w alfabecie Braille’a.

W dniu wyborów obwodowa komisja wyborcza, wraz z kartą do głosowania, wyda wyborcy niepełnosprawnemu na jego prośbę nakładkę na kartę. Po oddaniu głosu wyborca zwraca nakładkę komisji.

## **VII. Korzystanie z pomocy innej osoby w trakcie głosowania w lokalu wyborczym**

Wyborcy niepełnosprawnemu, na jego prośbę, może pomagać w głosowaniu inna osoba, w tym osoba niepełnoletnia. Pomoc może mieć wyłącznie charakter techniczny. Nie może polegać na sugerowaniu sposobu głosowania ani na oddaniu głosu w zastępstwie wyborcy.

Osobą pomagającą nie może być członek komisji wyborczej, mąż zaufania, obserwator społeczny ani obserwator międzynarodowy.

Na prośbę wyborcy niepełnosprawnego albo wyborcy, który najpóźniej w dniu głosowania kończy 60 lat, członek obwodowej komisji wyborczej przekazuje ustnie treść obwieszczeń wyborczych w zakresie informacji o komitetach wyborczych biorących udział w wyborach oraz o zarejestrowanych listach kandydatów i kandydatach.

**KOMISARZ WYBORCZY  
W BIELSKU-BIAŁEJ III**

**Gabriela Bania**